

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent: CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 161 din 7 martie 2011
HOTĂRÂREA
din 13 iulie 2010,
definitivă la 13 octombrie 2010,
în Cauza Ahmed împotriva României
(Cererea nr. 34.621/03)

În Cauza Ahmed împotriva României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: Josep Casadevall, președinte, Corneliu Bîrsan, Boštjan M. Zupančič, Egbert Myjer, Ineta Ziemele, Luis López Guerra, Ann Power, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 22 iunie 2010,

pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 34.621/03) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean irakian, domnul Hamdoon Ahmed Ahmed (*reclamantul*), a sesizat Curtea la data de 6 septembrie 2003, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul este reprezentat de doamna E. Crângariu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, domnul Răzvan-Horațiu Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La data de 9 octombrie 2008, președintele Secției a treia a hotărât să comunice cererea Guvernului. Întemeindu-se pe dispozițiile art. 29 § 3 din Convenție, acesta a hotărât, de asemenea, ca admisibilitatea și fondul să fie examinate împreună. ÎN FAPTULI. Circumstanțele cauzei

4. Reclamantul s-a născut în anul 1962 și locuiește în Irak. Nu există nicio informație precisă cu privire la domiciliul actual al reclamantului.

5. Prin Ordonanța din 7 martie 2003, reclamantul a fost declarat persoană indezirabilă pentru o durată de 10 ani de către un procuror al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București. Întemeindu-se pe Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul

străinilor în România (denumită în continuare *OUG nr. 194/2002*), procurorul a observat că existau suficiente indicii care arătau că reclamantul, care se stabilise pe teritoriul României din anul 1982, comisese fapte de natură să pună în pericol siguranța statului. În plus, acesta a constatat că dreptul reclamantului de a se afla pe teritoriul României încetase la data la care fusese adoptată ordonanța sus-menționată.

6. La data de 10 martie 2003, Direcția pentru Străini l-a informat pe reclamant că fusese declarat indezirabil și că trebuia să părăsească imediat teritoriul României.

7. În aceeași zi, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a dispus, în temeiul art. 93 din *OUG nr. 194/2002*, plasarea reclamantului pe o durată de 30 de zile la Centrul de primire, tranzit și găzduire Otopeni (denumit în continuare *centrul de tranzit*), în vederea îndepărtării sale de pe teritoriul României. Părțile relevante ale ordonanței respective prevăd următoarele:

„Procurorul C.P. al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București (...)

Constată:

Prin Ordonanța din 7 martie 2003, s-a dispus, în baza art. 83 alin. 3 din *OUG 194/2002* declararea ca indezirabil a reclamantului pentru motive de siguranță națională. Având în vedere faptul că la data de 10 martie 2003 cetățeanului străin i s-a adus la cunoștință această măsură și că acesta nu poate fi îndepărtat de pe teritoriul României, urmează să fie dispusă luarea acestuia în custodie publică (...). ”

8. Prin Adresa din data de 10 martie 2003, șeful Oficiului Național pentru Refugiați a informat Direcția pentru Străini despre procedura de acordare a statutului de refugiat politic reclamantului, care era pendinte și care nu permitea îndepărtarea acestuia de pe teritoriu din cauza dreptului său de ședere în România până la expirarea unui termen de 15 zile de la pronunțarea unei decizii definitive care să statueze asupra cererii sale de acordare a statutului de refugiat politic. Oficiul Național pentru Refugiați menționa Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România*) ca temei legal.

Notă:

*) Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 a fost abrogată prin art. 152 alin. (2) din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 18 mai 2006.

1. Procedura de plasare a reclamantului în centrul de tranzit

9. La data de 10 martie 2003, cu ocazia admiterii reclamantului în centrul de tranzit, acestuia i s-a înmănat regulamentul intern al centrului și ordonanța parchetului din data de 10 martie 2003 și a fost informat despre faptul că putea face plângere împotriva acestei decizii, fără ca o astfel de plângere să fie suspensivă de executare. Ordonanța parchetului menționa ca motiv unic pentru plasarea sa în centru faptul că a fost declarat persoană indezirabilă și că nu a părăsit teritoriul în termenul prevăzut de lege.

10. La data de 2 aprilie 2003, Ministerul de Interne a solicitat președintelui Curții de Apel București prelungirea măsurii de plasare a reclamantului în centrul de tranzit, motivând că autoritățile competente nu fuseseră în măsură să execute măsura îndepărtării de pe teritoriul României, reclamantul neaflându-se în posesia unui document de transport valabil.

11. Prin Sentința din data de 7 aprilie 2003, Curtea de Apel București a admis această cerere și a prelungit măsura plasării reclamantului până la data de 8 iulie 2003. Curtea de apel a statuat, pe de o parte, că Ordonanța din 10 martie 2003 era încă valabilă, nefiind desființată prin nicio hotărâre judecătorească, și, pe de altă parte, că reclamantul nu avea document de călătorie și făcea obiectul unei proceduri de acordare a statutului de refugiat. Această hotărâre a rămas definitivă la data de 12 februarie 2004, prin respingerea recursului formulat de reclamant împotriva deciziei menționate mai sus a curții de apel.

2. Contestarea ordonanței de îndepărtare de pe teritoriul României

12. La data de 17 martie 2003, reclamantul a contestat Ordonanța din 7 martie 2003 prin care parchetul îl declarase persoană indezirabilă și a dispus să părăsească teritoriul României. El arăta că este perfect integrat în societatea românească: locuia în România de 21 de ani, unde venise pentru a studia arhitectura; se căsătorise cu o femeie de naționalitate română (de care divorțase de curând) și era administratorul unei societăți comerciale înregistrate în România. De asemenea, el a arătat că, dacă ar fi fost trimis înapoi în țara sa de origine după studii, ar fi fost obligat, conform legii irakiene, să efectueze un stagiul militar obligatoriu; or, el se opunea vehement politicii militare a guvernului irakian, în special a președintelui de la acea dată. Reclamantul s-a declarat consternat de concluzia parchetului conform căreia el reprezenta un pericol pentru siguranța națională a României și a solicitat instanței să verifice informațiile ce au stat la baza acestei constatări a parchetului și la baza deciziei prin care era declarat indezirabil, pe care o considera injustă.

13. Prin Sentința din data de 20 martie 2003, Curtea de Apel București i-a respins contestația. Aceasta a reținut că măsura litigioasă fusese luată de parchet în temeiul OUG nr. 194/2002 și că datele și informațiile ce au stat la baza deciziei parchetului nu puteau în niciun caz să fie aduse la cunoștința persoanei declarate indezirabile, având în vedere caracterul lor de secret de stat, conform OUG nr. 194/2002 și Legii nr. 51/1991 privind siguranța națională a României, coroborate.

14. Reclamantul a formulat recurs împotriva acestei sentințe, arătând că prima instanță nu analizase temeinicia contestației sale deoarece omisese să îi solicite parchetului informațiile ce stătuseră la baza deciziei prin care a fost declarat indezirabil, ceea ce i-ar fi permis să exercite un control al motivelor pe care s-a întemeiat această decizie. Pe de altă parte, el a arătat că în fața judecătorilor nu fusese adusă nicio probă în sprijinul tezei parchetului și că singurul document depus la dosar era Ordonanța parchetului din 7 martie 2003; or, acest document era lapidar și nu conținea indicii sau informații care să le permită judecătorilor să verifice dacă comisese sau nu fapte de natură să pună în pericol siguranța statului.

15. Conform afirmațiilor Guvernului, la data de 26 iunie 2003, o nouă cerere de prelungire a măsurii de luare în custodie a reclamantului a fost admisă prin Sentința din data de 2 iulie 2003 a Curții de Apel București, dispunându-se prelungirea acestei măsuri până la data de 8 septembrie 2003. La dosar nu au fost depuse copii ale acestor hotărâri judecătorești.

16. Prin Decizia din data de 1 octombrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul reclamantului, pe care l-a considerat inadmisibil. Aceasta a reținut că sentința Curții de Apel București era definitivă și nu putea face obiectul niciunei căi de atac.

3. Demersuri în vederea obținerii unui titlu de călătorie

17. Din dosar reiese că, la o dată neprecizată, titlul de călătorie al reclamantului nu mai era valabil. La data de 9 aprilie 2003, acesta a primit din partea Ambasadei Irakului la București un titlu de călătorie temporar, valabil până la data de 9 mai 2003. Acest titlu nu a mai fost prelungit de Ambasada Irakului.

18. Autoritățile române i-au eliberat reclamantului un nou titlu de călătorie valabil până la data de 25 iulie 2003, prelungit ulterior până la data de 4 septembrie 2003. Aceleași autorități au solicitat Ambasadei Iordanului și Ambasadei Turciei eliberarea unei vize de tranzit, însă au fost refuzate.

4. Procedura având ca obiect obținerea statutului de refugiat și îndepărtarea reclamantului de pe teritoriu

19. Prin Sentința din 21 aprilie 2003, Judecătoria Sectorului 5 București a respins plângerea formulată de reclamant împotriva unei decizii a Oficiului Național pentru Refugiați, prin care acestuia i s-a refuzat statutul de persoană refugiată pe teritoriul României. Instanța a statuat că simplul refuz al reclamantului de a se înrola în armata irakiană din cauză că se considera o persoană pacifistă și că nu era de acord cu politica militară irakiană nu era un motiv suficient pentru a i se acorda statutul de refugiat. Această sentință a rămas definitivă după ce a fost confirmată în recurs prin Decizia din data de 10 octombrie 2003 a Tribunalului București.

20. Reclamantul a părăsit teritoriul României la data de 26 septembrie 2003. Conform informațiilor furnizate de avocata sa, el se află în prezent în Irak, unde are „o situație dramatică”. Nu a mai fost oferită nicio altă precizare pentru a susține această afirmație. II. Dreptul și practica internă pertinente

A. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor din România (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 27 decembrie 2002)

21. Prevederile relevante sunt următoarele:

Articolul 81

„(1) Aducerea la cunoștință străinului a dispoziției de părăsire a teritoriului României se realizează de către Autoritatea pentru străini ori de formațiunile sale teritoriale.

(2) Dispoziția de părăsire a teritoriului se redactează în două exemplare, în limba română și într-o limbă de circulație internațională.

(3) Atunci când străinul este prezent, un exemplar al dispoziției de părăsire a teritoriului se înmânează acestuia, sub semnătură (...)

(4) Dacă străinul nu este prezent, comunicarea se realizează astfel:

a) prin poștă, cu confirmare de primire, la adresa la care străinul a declarat că locuiește;

b) prin afișare la sediul Autorității pentru străini și al formațiunii teritoriale, în cazul în care nu se cunoaște adresa la care locuiește străinul.”

Articolul 83

„(1) Declararea ca indezirabil constituie o măsură administrativă de autoritate, dispusă împotriva unui străin care a desfășurat, desfășoară ori există indicii temeinice că intenționează să desfășoare activități de natură să pună în pericol siguranța națională sau ordinea publică.

(2) Măsura prevăzută la alin. (1) se dispune de către procurorul anume desemnat de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, la propunerea Autorității pentru străini sau a altor instituții cu competențe în domeniul ordinii publice și siguranței naționale care dețin date sau indicii temeinice în sensul celor prevăzute la alin. (1).

(3) Procurorul se pronunță, prin ordonanță motivată, în termen de 5 zile de la primirea propunerii formulate în condițiile alin. (2) și, în cazul aprobării acesteia, transmite ordonanța de declarare ca indezirabil la Autoritatea pentru străini pentru a fi pusă în executare. Atunci când declararea străinului ca indezirabil se întemeiază pe rațiuni de siguranță națională, în conținutul ordonanței nu vor fi menționate motivele care stau la baza acestei decizii.

(4) Dreptul de ședere al străinului încetează de drept de la data emiterii ordonanței de declarare ca indezirabil.

(5) Perioada pentru care un străin poate fi declarat indezirabil este de la 5 la 15 ani (...)

Articolul 84

„(1) Ordonanța de declarare ca indezirabil se aduce la cunoștință străinului de către Autoritatea pentru străini, în condițiile prevăzute la art. 81.

(2) Comunicarea datelor și informațiilor care constituie motivele ce au stat la baza deciziei de declarare ca indezirabil pentru rațiuni de siguranță națională se poate face numai în condițiile stabilite și către destinatarii în mod expres prevăzuți de actele normative care reglementează regimul activităților referitoare la siguranța națională și protejarea informațiilor clasificate. Asemenea date și informații nu pot fi, sub nicio formă, direct sau indirect, aduse la cunoștința străinului declarat indezirabil.”

Articolul 85

„(1) Ordonanța de declarare ca indezirabil poate fi atacată de străinul împotriva căruia a fost dispusă, în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării, la Curtea de Apel București (...) Hotărârea este definitivă și irevocabilă.

(2) Exercițarea căii de atac prevăzute la alin. (1) nu are efect suspensiv de executare a ordonanței de declarare ca indezirabil a străinului (...)”

Articolul 93

Luarea în custodie publică a străinilor

(1) Luarea în custodie publică este o măsură de restrângere a libertății de mișcare dispusă de magistrat împotriva străinului care nu a putut fi returnat în termenul prevăzut de prezenta ordonanță de urgență, precum și împotriva străinului care a fost declarat indezirabil sau cu privire la care instanța a dispus expulzarea

(...)

(4) Luarea în custodie publică a străinilor declarați indezirabili se dispune de către procurorul care a dispus măsura declarării ca indezirabil, prin ordonanța prevăzută la art. 83 alin. (3)

(...)

(6) Perioada maximă de luare în custodie publică a străinilor împotriva cărora s-a dispus măsura returnării nu poate depăși 6 luni

(...)

(8) Străinii împotriva cărora s-a dispus măsura returnării pot depune (...) plângere împotriva măsurii luării în custodie publică, dispusă de procuror în condițiile prevăzute de alin. (2), la Curtea de Apel București, care este obligată să o rezolve în termen de 3 zile de la data primirii. Introducerea plângerii nu suspendă executarea măsurii luării în custodie publică (...)”

Articolul 95

Drepturile și obligațiile străinilor cazați în centre

„(3) Străinii cazați în centre au dreptul de a fi informați imediat după aducerea lor în aceste locuri, în limba în care vorbesc sau într-o limbă înțeleasă, despre motivele principale care au condus la luarea măsurii, drepturile și obligațiile pe care le au în timpul șederii în aceste centre. Motivul luării în custodie publică, precum și drepturile și obligațiile străinilor cazați în centre le vor fi comunicate în scris de către persoanele desemnate să conducă aceste centre.”

B. Decizia nr. 342 din 16 septembrie 2003 a Curții Constituționale

22. Într-o cauză similară cu cea a reclamantului, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra compatibilității art. 84 § 2 din OUG nr. 194/2002 cu principiile constituționale ale nediscriminării, dreptului de acces la o instanță și dreptului la un proces echitabil. Excepția de neconstituționalitate fusese ridicată de un străin în cadrul contestației împotriva ordonanței parchetului prin care fusese declarat indezirabil pe motivul că „existau informații suficiente și întemeiate conform cărora desfășura activități de natură să pună în pericol siguranța națională“.

23. Curtea Constituțională a considerat că articolul sus-menționat era conform cu Constituția și cu Convenția, din următoarele motive:

„Situația străinilor declarați indezirabili în scopul apărării siguranței naționale și protejării informațiilor clasificate este diferită de cea a celorlalți străini, ceea ce poate determina legiuitorul să stabilească drepturi diferite pentru aceste două categorii de cetățeni străini, fără ca aceasta să încalce principiul egalității. Diferența reală ce rezultă din aceste două situații justifică existența unor reguli distincte.

Totodată Curtea constată că interdicția stabilită de legiuitor pentru cetățenii străini declarați indezirabili, de a nu li se aduce la cunoștință datele și informațiile pe baza cărora s-a luat o astfel de decizie, este în concordanță cu dispozițiile constituționale ale art. 31 alin. 3, potrivit cărora «Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze [...] siguranța națională».

Dispozițiile art. 84 alin. 2 din ordonanța de urgență a Guvernului nu încalcă principiul accesului liber la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, deoarece, conform art. 85 alin. 1 [din ordonanța sus-menționată], împotriva măsurii dispuse de procuror de declarare ca indezirabil este deschisă calea acțiunii în justiție (...)

Curtea nu poate reține nici [critica] referitoare la independența judecătorilor, deoarece aceștia trebuie să respecte legea care dă prioritate intereselor privind siguranța națională a României. Instanța urmează să soluționeze contestația în conformitate cu prevederile OUG nr. 194/2002, verificând legalitatea și temeinicia ordonanței în condițiile și în limitele acesteia.

Referitor la prevederile cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (art. 6 pct. 1), (...) Curtea reține că textul legal criticat nu oprește părțile interesate de a apela la instanțele judecătorești, de a fi apărate și de a se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează într-o societate democratică procesul echitabil. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat (prin Hotărârea din 5 octombrie 2000, pronunțată în Cauza *Maaouia contra Franței*) că «deciziile privind intrarea, șederea și expulzarea străinilor nu privesc drepturile și obligațiile civile ale reclamantului și nici acuzații de natură penală, în sensul art. 6 pct. 1 din Convenție.» ”

C. Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 3 septembrie 2000)

24. Prevederile relevante sunt următoarele:

Articolul 13

„Până la soluționarea cererii sale prin hotărâre definitivă și irevocabilă străinul care solicită acordarea statutului de refugiat are următoarele drepturi și obligații:

a) dreptul de ședere în România, până la expirarea unui termen de 15 zile de la rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii pronunțate asupra cererii de acordare a statutului de refugiat, cu excepția cererilor respinse ca evident nefondate în urma soluționării acestora în cadrul procedurilor accelerate; (...)

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a art. 5 § 1 din Convenție

25. Reclamantul se plânge de faptul că a fost luat în custodie publică, în vederea înlăturării sale de pe teritoriu, în centrul de tranzit al aeroportului, unde a fost privat în mod ilegal de libertate. El invocă art. 5 § 1 din Convenție, care, în partea relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale: (...)

f) dacă este vorba despre arestarea sau detenția legală a unei persoane (...) împotriva căreia se află în curs o procedură de expulzare ori de extrădare.”

26. Guvernul arată că reclamantul nu a epuizat căile de atac interne, având în vedere posibilitatea pe care i-o oferea dreptul intern de a contesta măsura de îndepărtare de pe teritoriu din data de 10 martie 2003. În acest sens, Guvernul a depus la dosar copiile a 5 hotărâri judecătorești în sprijinul argumentului său. Pe de altă parte, acesta nu contestă că luarea în custodie publică a reclamantului în centrul de tranzit a însemnat o privare de libertate, însă afirmă că această privare ținea de situațiile prevăzute limitativ la art. 5 din Convenție. Conform afirmațiilor Guvernului, privarea de libertate era prevăzută de lege, și anume de OUG nr. 194/2002, și nu era o măsură arbitrară deoarece a fost luată de autoritățile statului pentru a lupta împotriva migrației ilegale. În fine, acesta adaugă că prelungirea măsurii de luare în custodie publică în centrul de tranzit a fost justificată de lipsa unui titlu de călătorie și a unei vize pentru a realiza expulzarea sa.

27. Reclamantul afirmă că a contestat, fără succes, Ordonanța din 7 martie 2003, care prevedea și luarea sa în custodie publică în centrul special. Autoritățile au refuzat să îi aducă la cunoștință informațiile care se aflau la baza deciziei parchetului, fiind vorba de informații cu caracter de secret de stat. Conform afirmațiilor sale, calea de atac invocată de Guvernul pârât nu este eficientă. El adaugă că durata luării sale în custodie publică în centrul de tranzit a fost excesivă și că motivele luării sale în custodie, care i-au rămas necunoscute, nu justifică o astfel de restricție a libertății.

28. Curtea reamintește că art. 5 § 1 din Convenție prevede lista exhaustivă a situațiilor în care indivizii pot fi privați de libertate în mod legal, înțelegându-se bineînțeles că acestor

situații trebuie să li se dea o interpretare restrictivă, având în vedere că este vorba de excepții de la o garanție fundamentală a libertății individuale (*Quinn împotriva Franței*, Hotărârea din 22 martie 1995, seria A nr. 311, p. 17, § 42).

29. În speță, nimeni nu contestă faptul că timp de mai mult de 6 luni reclamantul a fost deținut în așteptarea unei expulzări, în sensul art. 5 § 1 f) din Convenție. Această prevedere impune doar ca „o procedură de expulzare [să fie] în curs”; prin urmare, nu este cazul să se verifice dacă decizia de expulzare inițială se justifică sau nu din perspectiva legislației interne sau a Convenției. În acest sens, art. 5 § 1 f) din Convenție nu prevede aceeași protecție ca și art. 5 § 1 c) din Convenție (*Chahal împotriva Regatului Unit*, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, Culegere de hotărâri și decizii 1996-V, p. 1862-1863, § 112; *Mohd împotriva Greciei*, nr. 11.919/03, § 19, 27 aprilie 2006; **Kaya**, sus-menționată, § 17).

30. Termenii „legală” și „conform legii” ce figurează în art. 5 § 1 din Convenție fac trimitere în principal la legislația națională și consfințesc obligația de a respecta normele de fond și de procedură ale acesteia. Pe lângă aceasta, Convenția prevede conformitatea oricărei privări de libertate cu scopul art. 5: protejarea individului împotriva arbitrarului (a se vedea, printre multe altele, *Dougoz împotriva Greciei*, nr. 40.907/98, § 54, CEDO 2001-II; *Mohd*, menționată mai sus, § 20).

31. În speță, art. 93 din OUG nr. 194/2002 prevedea ca, până la punerea în executare a măsurii de îndepărtare, străinii declarați indezirabili să fie găzduiți în centre special amenajate în vederea expulzării lor, pentru o perioadă ce nu poate depăși 6 luni. Curtea poate accepta că măsura respectivă avea un temei în dreptul intern. Rămâne de stabilit dacă dreptul intern respecta cerințele de accesibilitate și de previzibilitate necesare pentru a-l proteja pe cel în cauză de o privare arbitrară de libertate.

32. În ceea ce privește accesibilitatea, legea menționată mai sus a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I. Prin urmare, acest text respecta criteriul accesibilității.

33. În ceea ce privește previzibilitatea, Curtea reamintește că, desigur, în contextul special al măsurilor ce țin de siguranța națională, cerința de previzibilitate nu poate fi aceeași ca în alte domenii (*Leander împotriva Suediei*, 26 martie 1987, § 51, seria A nr. 116, și *Al-Nashif împotriva Bulgariei*, nr. 50.963/99, § 121, 20 iunie 2002). Totuși, nicio persoană ce face obiectul unei măsuri bazate pe motive de siguranță națională nu trebuie să fie lipsită de garanțiile împotriva arbitrarului. Astfel, dreptul intern trebuie să ofere o protecție împotriva încălcărilor arbitrare de către puterea publică ale drepturilor garantate prin Convenție. Într-adevăr, existența unor garanții adecvate și suficiente împotriva abuzurilor, printre care un loc special îl ocupă garanția procedurilor de control eficient de către puterea judiciară, este cu atât mai necesară cu cât, sub pretextul apărării democrației, astfel de măsuri riscă să o submineze, ba chiar să o distrugă (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Rotaru împotriva României* [MC], nr. 28.341/95, §§ 55 și 59, CEDO 2000-V).

34. În cauză, privarea de libertate a reclamantului a fost prelungită întrucât fusese declarat indezirabil și reprezenta, în opinia autorităților, un pericol pentru siguranța națională

(paragrafele 15 și 16 de mai sus). Însă, așa cum rezultă din dosar, împotriva reclamantului nu a fost începută urmărirea penală pentru că ar fi participat la comiterea vreunei infracțiuni în România sau într-o altă țară. Este suficient să se constate că, în afara motivului general menționat mai sus, autoritățile, referindu-se în special la OUG nr. 194/2002, nu i-au oferit reclamantului nicio precizare cu privire la faptele ce îi erau imputate și care se aflau la baza privării sale de libertate.

35. În ceea ce privește obligația autorităților de a comunica motivele aflate la baza luării în custodie publică a străinilor aflați în centrele de tranzit, dacă art. 84 alin. (2) din OUG nr. 194/2002 interzicea o astfel de comunicare, art. 95 din aceeași ordonanță, ce reglementează drepturile persoanelor astfel deținute, conține obligația ca autoritățile să îi informeze pe străinii plasați în aceste centre despre motivele acestei măsuri (conform § 21 de mai sus).

36. În cauză, deși reclamantului i s-a făcut o comunicare în ziua plasării sale în centru, aceasta cuprindea trimiterile referitoare la Ordonanța inițială din 7 martie 2003, care îl declara pe reclamant persoană indezirabilă pe teritoriul României, fără nicio referire la faptele imputate (conform § 8 de mai sus). Or, reclamantul contestase, fără succes, Ordonanța din 7 martie 2003, invocând aceleași motive (conform §§ 12-14 de mai sus).

37. Curtea este de părere că o a doua contestație având ca obiect aceleași motive formale ca și cele invocate în Ordonanța inițială din 7 martie 2003, respinsă de instanțele interne din cauza caracterului secret al informațiilor, era sortită eșecului și, prin urmare, nu constituia în speță o cale de atac efectivă, susceptibilă să remedieze situația denunțată. În acest sens, hotărârile interne prezentate de Guvern nu sunt de natură să confirme existența unei jurisprudențe bine stabilite asupra eficienței acestor căi de atac.

38. Deoarece reclamantul nu s-a bucurat nici în fața autorităților administrative, nici în fața instanțelor naționale de gradul minim de protecție împotriva riscului de arbitrar al autorităților, Curtea apreciază că nici cu ocazia prelungirilor succesive privarea sa de libertate nu avea un temei legal suficient în dreptul intern, în măsura în care ea nu era prevăzută de „o lege” care să corespundă cerințelor Convenției. La aceasta se adaugă și termenul de mai mult de 6 luni în care reclamantul a fost deținut în centrul de tranzit, contrar legislației interne în vigoare la data evenimentelor, în special alin. (6) al art. 93 din OUG nr. 194/2002.

39. În ceea ce privește dificultățile, invocate de Guvernul român, referitoare la eliberarea unui nou titlu de călătorie pe numele reclamantului, Curtea reține că această situație, în circumstanțele speței, nu îi poate fi imputabilă reclamantului și nu poate justifica, având în vedere concluzia prevăzută în § 38 de mai sus, plasarea sa timp de mai mult de 6 luni în centrul de tranzit.

40. În lumina celor de mai sus, Curtea constată că privarea de libertate neîntreruptă a reclamantului timp de mai mult de 6 luni nu corespundea cerințelor art. 5 § 1 din Convenție. Prin urmare, a avut loc încălcarea acestei prevederi.

II. Asupra pretensei încălcări a art. 1 din Protocolul nr. 7

41. Reclamantul se plânge în esență de faptul că parchetul nu a comunicat nici avocatului său, nici instanțelor sesizate cu contestația sa împotriva ordonanței prin care se dispunea ca acesta să părăsească teritoriul României motivele care au justificat opinia acestuia conform căreia el reprezenta un pericol pentru siguranța națională. Art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție prevede următoarele:

„1. Un străin care își are reședința în mod legal pe teritoriul unui stat nu poate fi expulzat decât în temeiul executării unei hotărâri luate conform legii și el trebuie să poată:

a) să prezinte motivele care pledează împotriva expulzării sale;

b) să ceară examinarea cazului său; și

c) să ceară să fie reprezentat în acest scop în fața autorităților competente sau a uneia ori a mai multor persoane desemnate de către această autoritate. 2. Un străin poate fi expulzat înainte de exercitarea drepturilor enumerate în paragraful 1a), b) și c) al acestui articol, atunci când expulzarea este necesară în interesul ordinii publice sau se întemeiază pe motive de securitate națională.”

A. Asupra admisibilității

42. Guvernul contestă aplicabilitatea în speță a art. 1 din Protocolul nr. 7 și arată că reclamantul nu deținea un titlu de ședere valabil pe teritoriul României.

43. Reclamantul se opune argumentului Guvernului și invocă procedura acordării statutului de refugiat în România, aflată pe rol, care îi conferea, în temeiul art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, un drept de ședere pe teritoriul României timp de 15 zile de la pronunțarea unei decizii definitive ce statuează asupra cererii sale de acordare a acestui statut.

44. Curtea constată de la început că, în caz de expulzare, în afară de protecția ce le este oferită în special prin art. 3 și 8 din Convenție coroborate cu art. 13, străinii beneficiază de garanțiile specifice prevăzute de art. 1 din Protocolul nr. 7 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Al-Nashif împotriva Bulgariei*, nr. 50.963/99, § 132, 20 iunie 2002).

45. Pe de altă parte, garanțiile sus-menționate nu se aplică decât în cazul străinului aflat în mod legal pe teritoriul unui stat ce a ratificat acest protocol [conform *Sejdovic și Sulejmanovic împotriva Italiei* (dec.), nr. 57.575/00, 14 martie 2002].

46. În speță, reclamantul a făcut obiectul mai multor proceduri interne și, în temeiul uneia dintre aceste proceduri, el a obținut un drept de ședere pe teritoriul României (conform § 24 de mai sus). În aceste circumstanțe, Curtea consideră că reclamantul locuia în mod legal pe teritoriul României. Prin urmare, excepția Guvernului trebuie respinsă.

47. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Pe de altă parte, Curtea constată că el nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, el trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

48. Guvernul afirmă că expulzarea reclamantului a avut loc numai după respingerea contestației reclamantului împotriva Ordonanței din 7 martie 2003. Acesta mai adaugă că, în fața Curții de Apel București, cu ocazia judecării contestației sale, reclamantul a beneficiat de garanțiile de ordin procedural, fiind în plus reprezentat de un avocat.

49. Reclamantul contestă argumentul Guvernului și invocă necomunicarea motivelor ce au stat la baza Ordonanței din 7 martie 2003 și nerespectarea garanțiilor procedurale.

50. În speță, Curtea observă că reclamantul locuia în mod legal pe teritoriul României în momentul expulzării. Prin urmare, deși a fost expulzat din motive de siguranță națională, situație prevăzută de paragraful 2 al art. 1 din Protocolul nr. 7, el avea dreptul să se prevaleze de garanțiile enunțate în paragraful 1 (a se vedea raportul explicativ ce însoțește Protocolul nr. 7).

51. Curtea constată că prima garanție acordată persoanelor vizate de acest articol prevede că acestea nu pot fi expulzate decât „în executarea unei decizii adoptate conform legii“.

52. Deoarece cuvântul „lege“ desemnează legea națională, trimiterea la aceasta se referă, după exemplul tuturor prevederilor Convenției, nu numai la existența unei baze în dreptul intern, ci are legătură și cu calitatea legii: el impune accesibilitatea și previzibilitatea acesteia, precum și o anumită protecție împotriva încălcărilor arbitrare de către puterea publică ale drepturilor garantate prin Convenție.

53. Curtea observă că în cauzele *Kaya împotriva României* (nr. 33.970/05, § 59, 12 octombrie 2006) și *Lupsa împotriva României* (nr. 10.337/04, § 59, 8 iunie 2006) a constatat încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție, deoarece autoritățile nu le dăduseră reclamanților nici cel mai mic indiciu cu privire la faptele ce le erau imputate, iar, pe de altă parte, parchetul nu le comunicase ordonanțele date împotriva lor în timp util. În speță, printr-o ordonanță a parchetului, reclamantul a fost declarat indezirabil pe teritoriul României, interzis în teritoriu și expulzat pe motivul că Serviciul Român de Informații deținea „informații suficiente și serioase conform cărora el desfășura activități de natură să pună în pericol siguranța națională“. Spre deosebire de cele două cauze menționate mai sus, reclamantul a primit o copie a ordonanței parchetului în ziua plasării sale în centrul de tranzit. Cu toate acestea, ca în cele două cauze menționate mai sus, Curtea observă lipsa unei trimiteri la faptele imputate în comunicarea făcută reclamantului, aceasta având un caracter pur formal (conform § 8 de mai sus).

54. În lipsa oricărui indiciu privitor la faptele imputate reclamantului, Curtea observă că situația din speță este similară cu cea a reclamanților din cauzele *Lupsa* și *Kaya*, menționate mai sus. În aceste două cauze, Curtea mai constatare și că temeiul legal al expulzării reclamantilor nu oferea garanțiile minimale împotriva arbitrarului autorităților (conform *Lupsa*, precitată, § 56, *Kaya*, precitată, § 56).

55. În speță, Curtea reiterează constatarea în materie de previzibilitate a legislației interne (conform § 38 de mai sus) și conchide că reclamantul nu a avut posibilitatea să își exercite drepturile prevăzute la paragraful 1 al art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție.

56. Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7.

III. Pretinsa încălcare a art. 5 §§ 2 și 4 din Convenție

57. Invocând art. 5 § 2 din Convenție, reclamantul se plânge de faptul că nu a fost informat, în cel mai scurt timp, despre motivele plasării sale în centrul special. Invocând în esență art. 5 § 4 din Convenție, el se plânge de imposibilitatea de a formula un recurs împotriva măsurii de plasare în centrul special, din cauza necomunicării motivelor acestei măsuri.

58. Având în vedere concluziile sale prevăzute în paragrafele 35-39 de mai sus, Curtea apreciază că nu este cazul să statueze asupra admisibilității și temeiniciei acestor capete de cerere (a se vedea, mutatis mutandis și, printre altele, *Laino împotriva Italiei* [MC], nr. 33.158/96, § 25, CEDO 1999-I, *Zanghì împotriva Italiei*, 19 februarie 1991, § 23, seria A nr. 194-C, *Biserica Catolică din Chania împotriva Greciei*, 16 decembrie 1997, § 50, Culegere 1997-VIII și *Denes și alții împotriva României*, nr. 25.862/03, § 59, 3 martie 2009).

IV. Asupra celorlalte pretinse încălcări

59. În ceea ce privește celelalte capete de cerere formulate de reclamant în cererea sa, ținând cont de toate elementele aflate în posesia sa și în măsura în care este competentă să fie sesizată cu susținerile formulate, Curtea nu a constatat nicio aparență de încălcare a drepturilor și libertăților garantate de articolele Convenției, drept care trebuie respinse ca vădit neîntemeiate, în conformitate cu art. 35 din Convenție.

V. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

60. Conform art. 41 din Convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

61. Reclamantul solicită suma de 25.000 euro (EUR) pentru prejudiciul moral pe care susține că l-a suferit din cauza plasării sale în centrul special și a îndepărtării sale din teritoriu. De asemenea, acesta menționează situația dificilă în care se află de la îndepărtarea sa din teritoriu, fiind obligat să își vândă bunurile deținute în România, să asiste la falimentul societății sale, să își stabilească reședința într-o altă țară și să lucreze ca muncitor pentru a-și întreține familia.

62. Guvernul se opune cererii formulate de reclamant și afirmă că pentru prejudiciul invocat nu se prezintă niciun document justificativ. Guvernul consideră că o parte din aceste prejudicii sunt de ordin material și că nu au nicio legătură de cauzalitate cu încălcările invocate. În subsidiar, Guvernul consideră că cererea reclamantului este excesivă și că o eventuală hotărâre de condamnare ar putea constitui o reparație suficientă a prejudiciului moral pretins.

63. Curtea constată că nu există nicio legătură de cauzalitate între încălcările stabilite și prejudiciul material pretins. Totuși, Curtea apreciază că reclamantul a suferit un prejudiciu moral incontestabil din cauza încălcărilor constatate. Ținând seama de toate elementele aflate în posesia sa și statuând în echitate, așa cum prevede art. 41 din Convenție, aceasta hotărăște să îi acorde reclamantului suma de 8.000 EUR în acest sens.

B. Cheltuieli de judecată

64. Reclamantul nu solicită nicio sumă drept cheltuieli de judecată. C. Dobânzi moratorii

65. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 5 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție și inadmisibilă în rest;

2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 5 § 1 din Convenție;

3. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție;

4. hotărăște că nu este cazul să analizeze capetele de cerere întemeiate pe art. 5 §§ 2 și 4 din Convenție;

5. hotărăște:

a)ca statul pârât să îi plătească reclamantului, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție, 8.000 EUR (opt mii euro) pentru daune morale;

b)ca suma în discuție să fie convertită în moneda statului pârât la cursul de schimb valabil la data plății, la care să fie adăugată orice sumă ce ar putea fi datorată ca impozit;

c)ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, această sumă să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității

de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;6. respinge cererea de reparație echitabilă în rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 13 iulie 2010, în temeiul art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Josep Casadevall,

președinte

Santiago Quesada,

grețier